

17.3.2020

VN/6066/2020
VN/6066/2020-OKM-115

Anordnare av yrkesutbildning

Ansökan om tilläggsfinansiering som genom tilläggsbeslut beviljas finansåret 2020 för anställning av lärare och handledare samt för stödåtgärder för undervisningen och handledningen

1. Inledning

I enlighet med regeringsprogrammet ska man omedelbart åtgärda de problem som uppdagats gällande kvaliteten på utbildningen på andra stadiet. Inom yrkesutbildningen ska man särskilt beakta att undervisningen och handledningen är tillräckliga med tanke på de förändrade kraven. Syftet är att stärka förutsättningarna för att förverkliga hela studerandedagar och -veckor så att man också utnyttjar lärande som sker på arbetsplatser.

För att genom yrkesutbildning kunna säkerställa att i synnerhet unga som avslutat den grundläggande utbildningen och andra som saknar examen på andra stadiet samt vuxna som saknar tillräckliga baskunskaper och -färdigheter ska tillägna sig tillräckliga förutsättningar för sysselsättning eller fortsatta studier, har det i tilläggsbudgeten för 2020 anslagits 80 miljoner euro i tilläggsfinansiering för anställning av lärare och handledare samt för stödåtgärder för undervisning och handledning. Dessutom har ett tilläggsanslag på 20 miljoner euro beviljats i den andra tilläggsbudgeten för 2019 för att utöka antalet lärare och handledare inom yrkesutbildningen, vilket beviljats utbildningsanordnare genom ett tilläggsbeslut den 22 november 2019. Inga beslut har ännu fattats om att även anslå tilläggsfinansiering för att utöka lärar- och handledningsresursen längre fram under denna regerings mandatperiod. Regeringen har i beslutet om planen för den offentliga ekonomin för 2021-2023 av den 17 september 2019 kommit överens om att i enlighet med regeringsprogrammet utöka finansieringen av yrkesutbildningen när regeringen nästa gång fattar beslut om framtidsinvesteringar.

Detta brev innehåller anvisningar till utbildningsanordnarna angående ansökan om den tilläggsfinansiering som beviljas för anställning av lärare och handledare samt för stödåtgärder för undervisningen och handledningen (80 miljoner euro). Tilläggsfinansieringen beviljas genom beslut om tilläggsprestation som en höjning efter prövning av basfinansieringen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Undervisnings- och kulturministeriet

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PB 29
00023 Statsrådet

Sjötullsgatan 10
Helsingfors

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Användningsändamålen för tilläggsanslaget har planerats så att tilläggsfinansieringen ska utvidgas under 2020 så att man på grundad anledning även kan använda den för andra stödåtgärder i nära anknytning till säkerställandet av sådan undervisning och handledning som de studerande behöver, som till exempel utveckling av lärmiljöer och pedagogiska verksamhetsmodeller (se undervisnings- och kulturministeriets brev OKM/58/592/2019). Ministeriet har ändå bedömt att det är mer ändamålsenligt att anvisa hela den tilläggsfinansiering på 80 miljoner euro som beviljas i form av en behovsprövad förhöjning av basfinansieringen för att avlöna lärare, handledare samt övrig stödpersonal som behövs samt för att utöka undervisningstimmarna för timplärare. Därmed kan tilläggsfinansiering i första hand beviljas utbildningsanordnare enligt kalkylerade kriterier, vilket möjliggör att ansökningsprocesserna och ministeriets beslutsfattande blir avsevärt lättare och smidigare.

Ministeriets avsikt är att anslå strategifinansiering för 2020 för utvecklingsprojekt som gäller undervisning och handledning samt lärmiljöer, och därigenom jämte den tilläggsfinansiering som beviljas i form av en behovsprövad förhöjning av basfinansieringen kan säkerställa att de studerande får tillräckligt med undervisning och handledning. Därtill är avsikten att anslå strategifinansiering för att förbättra utbildningsanordnarnas digitala kompetens samt för fusioner av utbildningsanordnare och för anordnande av tävlingar i yrkesskicklighet. Anvisningar om hur man ansöker om strategifinansiering följer i början av april.

Undervisnings- och kulturministeriet fattade den 13 december 2019 beslut om antalet målinriktade studerandeår för anordnarna av yrkesutbildning och om höjning av basfinansieringen efter prövning för 2020 (*egentligt prestationsbeslut*). Under finansåret förblev 13 miljoner euro i basfinansiering outdelade. Ministeriets avsikt är att utlysa den återstående finansieringen att sökas i början av maj sedan ministeriet behandlat de begäranden om omprövning som inlämnats. Finansieringen skulle beviljas utbildningsanordnare genom ett andra beslut om tilläggsfinansiering i juni. Ifall regeringen bestämmer sig för att föreslå tilläggsfinansiering för yrkesutbildningen i vårens tilläggsbudget, kan detta försena ansöknings- och beslutstidsplanerna gällande den tilläggsfinansiering som beviljas genom beslut om tilläggsfinansiering.

2. Förutsättningar och användningsändamål för tilläggsfinansiering

Enligt 32 e § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) kan den basfinansiering som beviljas utbildningsanordnare efter prövning höjas av särskilda skäl som hänför sig till utbildningsanordnarens verksamhet. Höjning efter prövning kan av särskilda skäl beviljas även under finansåret. Undervisnings- och kulturministeriet beslutar på ansökan om höjning efter prövning.

Ministeriet fattade undantagsvis beslut om att bevilja höjning av basfinansieringen efter prövning för att anställa lärare och handledare samt för stödåtgärder för undervisningen och handledningen först under finansåret 2020 för att det då var möjligt att bereda heltäckande kalkylerade utbildningsanordnarvisa beviljningskriterier för tilläggsfinansieringen och för att i ministeriet i det sammanhanget kunde utnyttja den respons från utbildningsanordnarna som inkommit i samband med ansökan om tilläggsfinansiering för 2019.

Den tilläggsfinansiering som nu kan sökas får användas för att anställa nya lärare och handledare samt för att utöka timantalet för de nuvarande timplärarna. Dessutom får tilläggsfinansieringen användas för att anställa stödpersonal i undervisningen, så att lärarnas arbetsinsats kan fokusera mer på undervisningen. Med tilläggsfinansieringen får man också fortsätta anställningen för sådan personal som anstälts med den tilläggsfinansiering som beviljades för motsvarande ändamål 2019.

De resurser som är avsedda för att utöka undervisningen och handledningen ska användas så att man med hjälp av dem kan stödja i synnerhet sådana studerande som behöver mer stöd för studierna. Ministeriet anser att tilläggsresurserna bör anslås särskilt för att anordnande av utbildning för att stödja unga som avslutat den grundläggande utbildningen, invandrare samt vuxna som har svaga basfärdigheter. Med hjälp av tilläggsanslaget ska utbildningsanordnaren anslå mer undervisning, handledning och andra stödåtgärder för de

studerande inom dessa målgrupper som har mest problem eller som av någon annan anledning har ett stort behov av stöd eller av någon annan anledning löper risk att avbryta studierna.

Det belopp respektive utbildningsanordnare behöver bedöms enligt antalet studerande som tillhör ovan nämnda målgrupper som anordnaren har. Granskningen använder sig av statistik över nya studerande som påbörjat studierna under kalenderåret 2018. Enligt förslaget beviljas ingen finansiering till utbildningsanordnare som inte har några studerande som tillhör ifrågavarande målgrupper.

Förutsättningen för att beviljas höjning av basfinansieringen efter prövning är ett särskilt skäl som hänför sig till utbildningsanordnarens verksamhet. Ministeriet anser att förutsättningen för beviljande av tilläggsfinansiering uppfylls om utbildningsanordnaren enligt den statistik som anlitas har studerande som tillhör målgrupperna, och om det av ansökan framgår att anordnaren inte utan tilläggsfinansiering förmår säkerställa att samtliga studerande som ingår i ovan nämnda målgrupper får den undervisning och/eller det stöd de behöver. Därutöver bedöms behovet av tilläggsfinansiering på basis av utbildningsanordnarens plan för användning av tilläggsfinansieringen och plan för rekrytering av extra personal.

Beviljande av tilläggsfinansiering i form av en behovsprövad höjning av basfinansieringen som anslås för anställning av lärare och handledare samt för stödåtgärder gällande undervisning och handledning förutsätter att utbildningsanordnaren har ansökt om behovsprövad höjning för ifrågavarande ändamål.

3. Kalkylerade beviljningskriterier för tilläggsfinansieringen samt eventuell annan prövning

I första hand skulle tilläggsfinansieringen beviljas enligt kalkylerade kriterier som beskriver ovan nämnda målgrupper som är i särskilt behov av tilläggsresurser för undervisning och handledning. Beviljningskriterierna är följande:

- utbildningsanordnarens andel av det totala antalet nya studerande under 18 år som saknar examen efter grundstadiet
- utbildningsanordnarens andel av det totala antalet nya studerande som är minst 18 år och som saknar examen efter grundstadiet
- utbildningsanordnarens andel av det totala antalet nya studerande med ett främmande språk som modersmål

Kunskapsbasen gällande dessa tre kriterier är uppgifterna i Koski för 2018, till vilka man för de två förstnämnda lagt Statistikcentralens uppgifter om grundutbildning. Som nya studerande räknas både de studerande som påbörjat studier för en hel examen och de som påbörjat studier för enbart en examensdel eller några examensdelar. De valda kriterierna motsvarar till målsättning och innehåll de kriterier som preliminärt lades fram i ministeriets brev av den 15 oktober 2019 ((OKM/58/592/2019), och som ministeriet bad om respons gällande deras tillämpbarhet. Kriterierna har förbättrats något i enlighet med responsen och nytt material, vilket innebär att kriterierna i fråga om definitioner och det material som anlitas avviker något från dem i brevet. Därmed är dessa kriterier mer enhetliga än de förra, vilket medverkar till att göra dem mer heltäckande, begripliga och transparenta.

De föreslagna kriterierna viktas så att tilläggsfinansieringen som delas ut till 50 % delas ut enligt det första kriteriet, till 30 % enligt det andra och till 20 % enligt det tredje. Ministeriet kom fram till viktningen för att tilläggsfinansieringen ska anvisas så att den riktar sig till de studerande som behöver den mest. Ifall finansieringen fördelades enbart i relation till respektive antal nya studerande, skulle motsvarande viktning vara 37%, 43% och 20%. Jämfört med en kvantitativ viktning innebär det en större betoning på nya studerande under 18 år som saknar examen på andra stadiet efter grundstadiet jämfört med dem som är minst 18 år. Motiveringen till detta är bland annat att äldre studerande ofta har förvärvat

mer kunnande och fler tidigare avlagda examensdelar än yngre, så de behöver mindre utbildning och stöd för att uppnå den kompetens som krävs för en examen. Därtill stöder betoningen på de yngre som saknar en examen efter grundstadiet förverkligandet av utvidgningen av läroplikten. Viktvärdet för det tredje kriteriet motsvarar den tyngd det skulle ha enligt en kvantitativ fördelning. Även om nya studerande med ett främmande språk som modersmål ofta också saknar examen efter grundstadiet, vilket innebär att en del av de nya studerandena viktas två gånger, är det viktningssätt som valts motiverat på grund av det särskilt stora behovet av extra stöd för denna målgrupp. Därutöver behövs tilläggsfinansiering enligt det tredje kriteriet eftersom finansieringssystemet för yrkesutbildningen inte i övrigt beaktar invandrarnas större behov av stöd.

I en medföljande bilaga presenteras de antal nya studerande per utbildningsanordnare som ska användas i bedömningen av behovet av tilläggsfinansiering samt en kalkyl över ovannämnda viktningar i exempelform gällande hur beloppet på 80 miljoner euro utan någon ytterligare prövning skulle fördelas enligt de kriterier som presenteras för samtliga utbildningsanordnare som hade studerande som påbörjade studierna 2018 och tillhör de målgrupper som omfattas av kriterierna. När ni granskar de uppgifter ur Koski som presenteras i bilagan, bör ni beakta att urvalet har underställts vissa ändamålsenliga avgränsningar beträffande antalet nya studerande. Ministeriet har valt att exkludera sådan övrig yrkesutbildning som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning samt sådan utbildning som inte finansieras av undervisnings- och kulturministeriet. I kalkylen har varje studerande inkluderats högst en gång för en och samma utbildningsanordnare. Men om en studerande både saknar examen efter grundstadiet och har ett främmande språk som modersmål, räknas han eller hon som grund för tilläggsfinansiering till bägge delar. I materialet ingår även studerande som saknar personnummer och vars ålder är okänd. Dessa studerande har uppskattats ingå i gruppen unga som är minst 18 år och man har antagit att de saknar examen efter grundstadiet. Urvalet har gjorts 4.3.2020. Ifall uppgifterna i Koski för 2018 uppdaterats sedan dess, beaktas detta inte i utdelningen av tilläggsfinansiering.

Utöver de kalkylerade kriterierna kan ministeriet även använda sig av annan behovsprövning när det fattar beslut om tilläggsfinansiering. Ifall utbildningsanordnaren skulle säga sig vara nöjd med den föreslagna fördelningsmodellen och den egna andel denna medför, innebär det därför inte nödvändigtvis att utbildningsanordnaren får exakt det belopp som denne borde få enligt den preliminära kalkylen. Om det till exempel finns en plan över hur finansieringen ska användas i en ansökan, och planen inte alls motsvarar användningsändamålet för tilläggsfinansieringen eller om den i övrigt är bristfällig, kan ministeriet trots den preliminära kalkylen låta bli att bevilja tilläggsfinansiering. Ministeriet kan avvika från den preliminära kalkylen också på grund av andra anledningar, såsom eventuella fel i det statistiska materialet. Därtill bör observeras att eftersom beviljandet av tilläggsfinansiering grundar sig på relativa andelar, där varje enskild utbildningsanordnares andel av tilläggsfinansieringen är beroende av de övrigas andelar, så kan det även belopp som dessa utbildningsanordnare tilldelas komma att avvika från ministeriets ursprungliga förslag, även ifall man för deras del inte skulle använda sig av någon annan behovsprövning utöver de kalkylerade kriterierna.

4. Användning av tilläggsfinansieringen och uppföljning av genomslaget för den

Ministeriet kommer under hela regeringsperioden att noggrant följa med hur tilläggsfinansieringen påverkar antalet lärare och handledare samt omfattningen och kvaliteten på den undervisning och handledning som de studerande får. Utifrån den uppföljningsinformation som samlas in bedöms utbildningsanordnarens resultat i förhållande till den tilläggsfinansiering som utbildningsanordnaren fått och till den plan för antalet lärare och handledare som ska anställas med tilläggsfinansiering som anordnaren presenterat i sin ansökan. Om utbildningsanordnaren inte i tillräcklig utsträckning har kunnat öka den undervisning och handledning som de studerande får, kan detta minska nivån på eventuell tilläggsfinansiering för de följande åren.

Avsikten är att ministeriet för första gången frågar om förändringar i antalet undervisnings- och handledningspersonal och i mängden undervisning och handledning för de studerande

i slutet av året i samband med att man utlyser eventuell tilläggsfinansiering för 2021 för anställning av lärare och handledare samt för stödåtgärder för undervisning och handledning.

Uppföljningsobjekten för användningen och genomslaget av tilläggsfinansieringen beskrivs närmare i ministeriets brev av den 15 oktober 2019 (OKM/58/592/2019). Vid beredningen av uppföljningen utnyttjar ministeriet den respons som samlats in från utbildningsanordnarna i samband med ansökan om tilläggsfinansiering för 2019.

5. Ansökan om tilläggsfinansiering

Det finns en elektronisk blankett för ansökan om tilläggsfinansiering som beviljas som en höjning av basfinansieringen efter prövning för anställning av lärare och handledare samt för stödåtgärder för undervisning och handledning. Den elektroniska blanketten med detaljerade anvisningar publiceras på ministeriets webbplats på adressen <http://minedu.fi/lisasuoritepaatosten-valmistelu>.

Om utbildningsanordnaren anser att det preliminära förslaget till fördelning av tilläggsfinansieringen i detta brev och dess bilaga är bra, ska utbildningsanordnaren på ansökningsblanketten meddela att den ansöker om *den andel av tilläggsfinansieringen som anvisas den enligt de kriterier och viktvärden som ministeriet angett* för att trygga den undervisning och handledning som behövs för de studerande som hör till målgrupperna för tilläggsfinansieringen. Då avviker ansökningsförfarandet alltså från normal ansökan om höjning av basfinansieringen efter prövning så att utbildningsanordnaren inte ansöker om höjningen som ett belopp. Detta är nödvändigt eftersom ifall vissa utbildningsanordnare inte kan beviljas det belopp som de kalkylerade kriterierna ger till fullt belopp, ökar detta på motsvarande sätt den finansiering som fördelas till andra utbildningsanordnare. Om utbildningsanordnaren ansökte om höjning efter prövning som ett exakt belopp skulle detta ställa ett tak på den tilläggsfinansiering som kan beviljas anordnaren, även om beviljandet grundar sig på rent kalkylerade kriterier. Om utbildningsanordnaren ansöker om tilläggsfinansiering på det sätt som anges ovan, behöver anordnaren inte dessutom på basis av de kalkylerade kriterierna separat motivera hur den finansieringsandel som anvisas utbildningsanordnaren bildas.

Om utbildningsanordnaren inte anser att det preliminära förslaget till fördelning av tilläggsfinansieringen i detta brev och dess bilaga är bra, ska höjning av basfinansieringen efter prövning - till skillnad från förfarandet som beskrivs ovan - sökas som ett exakt belopp. I motiveringen anges hur utbildningsanordnarens finansieringsandel bildas och varför den avviker från beloppet enligt ministeriets preliminära kalkyl. Ministeriet vill fästa utbildningsanordnarnas uppmärksamhet vid att det i vissa fall också kan vara motiverat att ansöka om höjning efter prövning som är mindre än den finansieringsandel som utbildningsanordnaren skulle få på basis av de kalkylerade kriterierna. En sådan orsak kan vara exempelvis att utbildningsanordnaren anser att behovet av att anställa tilläggspersonal är mindre än vad som skulle vara möjligt med den tilläggsfinansiering som grundar sig på de kalkylerade kriterierna.

Ministeriet har utarbetat ansökningsblanketten så att utbildningsanordnarna styrs att söka på ett ändamålsenligt sätt i enlighet med det som beskrivs ovan.

Varje utbildningsanordnare som ansöker om tilläggsfinansiering ska i sin ansökan lägga fram en plan för hur mycket och för hur lång tid den med hjälp av tilläggsfinansieringen kan öka antalet lärare, handledare eller annan stödpersonal eller antalet undervisningstimmar för timlärare. Rekryteringsplanen för tilläggspersonal ska vara sådan att utbildningsanordnaren bedömer sig kunna genomföra den inom ramen för den preliminära tilläggsfinansieringsandel som anges i bilagan till detta brev eller inom ramen för det belopp som utbildningsanordnaren ansöker om på någon annan grund. Planen ska vara realistisk också med tanke på tillgången till ny personal som ska anställas. Finansiering ska inte sökas om utbildningsanordnaren bedömer att den inte har möjlighet eller behov av att öka personalen eller omfattningen i fråga om undervisningen och handledningen.

Användningen av tilläggsfinansieringen är inte begränsad till det år då finansieringen beviljas. Målet är att utbildningsanordnarna under flera år ska kunna upprätthålla undervisningen och handledningen som utökats med hjälp av det tilläggsanslag som beviljas för ändamålet under ramperioden, dock så att rekryteringarna koncentreras till början av ramperioden. Den tid för vilken man planerar att anställa tilläggspersonal med den tilläggsfinansiering som nu beviljas påverkar inte i sig nivån på den tilläggsfinansiering som eventuellt beviljas under kommande år. Däremot kan det sätt på vilket den plan som presenteras i denna ansökan har genomförts påverka nivån på tilläggsfinansiering som beviljas länge fram.

Om en tilläggsatsning på anställning av lärare och handledare samt på stödåtgärder för undervisning och handledning i enlighet med regeringsprogrammet fördelas också åren 2021 och 2022, kommer tilläggsfinansieringen att beviljas utbildningsanordnarna enligt samma principer och kriterier som den tilläggsfinansiering som nu kan sökas och som beviljas på basis av statistik för 2018. Vid fördelningen av tilläggsfinansiering till enskilda anordnare för 2021 används i så fall statistik för 2019 och vid fördelningen av tilläggsfinansiering för 2022 används statistik för 2020.

6. Inlämnande av ansökningar och tidsplan för processen

Utbildningsanordnarna ska lämna in sina ansökningar om höjning av basfinansieringen efter prövning för anställning av lärare och handledare samt för stödåtgärder för undervisning och handledning till undervisnings- och kulturministeriet på den elektroniska blanketten **senast 7.4.2020**. Dessutom ska uppgifter som motsvarar innehållet på den elektroniska blanketten sändas per e-post som en undertecknad och daterad handling till undervisnings- och kulturministeriets registratorskontor till adressen kirjaamo@minedu.fi. Undertecknaren ska ha namnteckningsrätt för organisationen.

Ministeriet handlägger endast de ansökningar som lämnats in inom utsatt tid.

Ministeriet har för avsikt att besluta om tilläggsfinansieringen före utgången av april.

Ytterligare information

Överinspektör Tarja Koskimäki (Nyland), tfn 02953 30166, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Jukka Lehtinen, (Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland, Birkaland, , Egentliga Finland och Satakunta), tfn 02953 30183, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Anne Mårtensson, (Kymmenedalen, Södra Karelen, Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen), tfn 02953 30104, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Mari Pastila-Eklund, (Södra Österbotten, Österbotten, Mellersta Österbotten och Mellersta Finland), tfn 02953 30249, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Tiina Polo (Norra Österbotten, Kajanaland och Lappland), tfn 02953 30022, fornamn.efternamn@minedu.fi

Överinspektör Saara Ikkela, tfn 02953 30109, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Kari Korhonen, tfn 02953 30162, fornamn.efternamn@minedu.fi

Undervisningsrådet Tarja Olenius, tfn 02953 30237, fornamn.efternamn@minedu.fi

Projektplanerare Johannes Peltola, tfn 02953 30292, fornamn.efternamn@minedu.fi

Överdirektör Mika Tammilehto, tfn 02953 30308, fornamn.efternamn@minedu.fi

Överdirektör

Mika Tammilehto

Undervisningsrådet

Tarja Olenius

- Bilagor Beräkning som presenteras i exempelform av fastställandet av den tilläggsfinansiering som beviljas för anställning av lärare och handledare samt för stödåtgärder för undervisningen och handledningen i enlighet med av de ministeriet föreslagna kalkylerade kriterierna
- Fördelning Anordnare av yrkesutbildning
- Kopiera till Uppföljningsgruppen för reformen av yrkesutbildningen
 Akava
 Ammatillisen aikuiskoulutuksen johtajat ry
 Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry
 Finlands näringsliv rf
 Elinkeinoelämän oppilaitokset EOL ry
 Kyrkostyrelsen/Kyrkans arbetsmarknadsverk
 Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
 Justitieministeriet
 Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ rf
 Utbildningsstyrelsen
 Bildningsarbetsgivarna rf
 Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
 Ledare för Yrkesutbildningen i Finland rf
 Fackföreningarnas centralförbund i Finland FFC rf
 Finlands Folkhögskolförening rf
 Finlands konservatorieförbund rf
 Finlands Kommunförbund rf
 Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry
 Suomen Oppisopimusosaajat ry
 Företagarna i Finland rf
 Statistikcentralen
 Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf
 Arbets- och näringsministeriet
 Urheiluopistojen Yhdistys ry
 Finansministeriet
 Regionförvaltningsverken
 Närings-, trafik- och miljöcentralerna NTM
 Landskapsförbunden